basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V3

NOVEMBER 2019

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 100

Goedgekeur	Goedgekeur	Goedgekeur
Prof. A. Coetser Umalusi-moderator 29 November 2019	Me. S. Fourie Umalusi-moderator 29 November 2019	I. Jansen van Nieuwenhuizen DBE: Interne Moderator 29 November 2019

Hierdie riglyne bestaan uit 12 bladsye.

Kopiereg voorbehou

ALGEMENE ASSESSERINGSRIGLYNE

NASIONALE NASIENSIMBOLE		
VERDUIDELIKING	**SIMBOOL**	**BESKRYWING**
Woordorde	( ) met pyltjie	Hakies en pyltjie
Woord(e) weggelaat	^	Weglaatteken
Taalfoute (ook spelfoute)	═	Dubbelstreep onder die taalfout
Paragraafindeling	[	Begin van 'n nuwe sin
Woord(keuse)-foute	X	Trek 'n X bo die verkeerde woord.
Erkenning van taaljuweeltjies	✓	Regmerkie bo goeie taalgebruik, idees of uitdrukkings
Onduidelik/Onverstaanbaar	ʃ (in die kantlyn)	Kronkelstreep
Punktuasie	O	Omkring

AFDELING A: OPSTEL

AFDELING A word volgens die rubriek uit 50 geassesseer. Die kandidaat mag slegs oor EEN onderwerp of prikkel skryf. Hy/sy mag enige soort opstel, toepaslik volgens hoe hy/sy die onderwerp interpreteer, skryf. Slegs die finale poging word nagesien. Indien dit onduidelik is wat die finale poging is, word die eerste opstel nagesien.

NASIENRIGLYNE

Dui aan die einde van die opstel die punte soos volg aan:

Voorbeeld:

Inhoud:	**I = KH**	**= 22**
Taal, styl en redigering:	**T = KL**	**= 10**
Struktuur:	**S = K**	**= 4**
Skryf dan die totaal van die opstel aan die regterkant (onder die opstel).		**36**

Dra die punt uit 50 oor na die BEGIN van die opstel (behoort by die beplanningsgedeelte te wees).

DIE FORMAAT VAN DIE OPSTEL

- **Inleiding:** Dit is gewoonlik een paragraaf waarin die onderwerp bekendgestel word. Dit behoort treffend, relevant, saaklik en kort te wees.
- **Liggaam:** Dit is verskeie paragrawe waarvan die eerste sinne gewoonlik die hoofgedagte bevat. Die daaropvolgende sinne is ter ondersteuning van die hoofgedagtes en is menings van die skrywer. Die laaste sinne bevat gewoonlik die samevatting van die hoofgedagte.
- **Slot:** Dit is die laaste paragraaf wat die opsomming van die skrywer se mening of sy/haar standpunt insluit. In die geval van 'n verhalende, beskrywende en bespiegelende opstel vat die slot die opstel saam, terwyl 'n argumenterende en beredeneerde opstel se slot die skrywer se finale standpunt/mening weerspieël.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

VRAAG 1

Riglyne

Assesseer die opstel, sonder vooroordeel, vanuit die kandidaat se oogpunt en volgens sy/haar interpretasie. Die onderwerpe kan, waar van toepassing, letterlik of figuurlik geïnterpreteer word. Hierdie moontlikhede (onderstaande nasienriglyne) mag nie as bindend beskou word nie. Die kandidaat bied dus enige soort opstel aan, soos **byvoorbeeld**:

1.1 **Die vreemdeling op die dorp**

As 'n **verhalende** opstel kan die kandidaat verhalend skryf oor die ongewone/vreemde besoeker op 'n dorp. In 'n **beskrywende** opstel kan die besoeker se emosies tydens sy/haar besoek aan die dorp of spesifieke gebeure wat daar plaasgevind het, in detail beskryf word. By 'n **bespiegelende** interpretasie kan die redes vir die besoeker se teenwoordigheid op die spesifieke dorp ondersoek word. Enige ander soort opstel moet op meriete beoordeel word. **[50]**

1.2 **Totsiens, matriek! Dagsê, lewe!**

Die kandidaat sal die opstel as 'n **verhalende** opstel kan aanbied indien hy/sy terugdink aan 'n spesifieke insident/persoon/spesifieke insidente/persone tydens sy/haar laaste skooldag/skooljaar. 'n **Beskrywende** opstel kan die emosies van 'n matrikulant beskryf wat hom/haar op die vooraand van 'n onsekere grootmenslewe bevind. Die fokus kan op afskeid/groet aan die einde van die skoolloopbaan val en die opgewondenheid oor die nuwe fase in die kandidaat se lewe. 'n **Bespiegelende** interpretasie van die onderwerp kan die moontlike uitdagings aanspreek wat (huidige) skoolverlaters in die gesig staar. Indien die kandidaat argumente aanvoer of skoolopvoeding matrikulante doeltreffend al dan nie vir die grootmenslewe voorberei, kan so 'n skryfstuk as 'n **argumenterende** opstel aanvaar word. Enige ander soort opstel moet op meriete beoordeel word. **[50]**

1.3 **Suid-Afrika se grootste bate is die wonderlike mense wat hier woon.**

Sou hierdie skryfstuk 'n verhaal vertel waarin Suid-Afrikaners mekaar op unieke wyses ondersteun/gehelp het, kan dit as 'n **verhalende** opstel aanvaar word. Eiesoortige/diverse eienskappe van verskillende kultuurgroepe in die Suid-Afrikaanse samelewing kan in die inhoud van 'n **beskrywende** opstel uiteengesit word, terwyl 'n **bespiegelende** opstel byvoorbeeld kan besin oor redes waarom Suid-Afrika se ménse juis die land se grootste bate is. In 'n **beredeneerde** opstel kan die kandidaat moontlik beredeneer of mense Suid-Afrika se grootste bate is en of daar nie waarskynlik ander bates is wat belangriker is nie. Enige ander soort opstel moet op meriete beoordeel word. **[50]**

1.4 **"Nee, Ma/Pa, ek is mos nou dárem nie meer 'n kindjie van ses jaar nie!"**

In 'n **verhalende** opstel kan die kandidaat die gebeure wat tot hierdie stelling gelei het, aanbied. Die emosies wat die kandidaat rondom die onbillike/onregverdige optrede deur ouers beleef, kan in 'n **beskrywende** opstel verwoord word. Die kandidaat kan in 'n **bespiegelende** opstel wonder oor wanneer ouers die besluit moet neem om kinders se onafhanklikheid te begin respekteer, terwyl 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel byvoorbeeld redes kan aanvoer waarom dit belangrik is dat kinders toegelaat moet word om hulle eie besluite te neem. **[50]**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

1.5 **Geluk is soos 'n skoenlapper ...**

Die kandidaat kan 'n **verhalende** opstel oor hierdie onderwerp skryf waarin 'n storie vertel word van hoe iemand uiteindelik ontwykende geluk gevind het toe hy/sy dit nie meer probeer najaag het nie. Die gewaarwordinge van 'n persoon wat tevergeefs na geluk/voorspoed soek, kan as 'n **beskrywende** opstel aanvaar word. In 'n **bespiegelende** opstel kan die kandidaat besin oor die redes waarom mense so naarstiglik na geluk soek, terwyl 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel argumente kan aanvoer waarom die najaag van geluk waarskynlik nie altyd suksesvol/bevredigend sal verloop nie. **[50]**

1.6.1 **Fiets**

Indien hierdie prikkel as 'n **verhalende** opstel geïnterpreteer word, sou 'n kandidaat byvoorbeeld vertel van 'n insident/insidente waar 'n fiets/fietse sy/haar lewe beïnvloed het. In 'n **beskrywende** opstel kan 'n kandidaat beskrywings gee van 'n fietstoer wat hy/sy meegemaak het, terwyl 'n **bespiegelende** opstel oor die waarde van fietse as vervoermiddel kan handel. Die voor- en nadele van fietse as vervoermiddels in die moderne era is kwessies wat waarskynlik in 'n **argumenterend/beredeneerde** opstel aangespreek kan word. **[50]**

1.6.2 **Appel in spieël**

Hierdie prikkel kan hom tot 'n **verhalende** opstel leen indien 'n kandidaat byvoorbeeld die storie vertel hoe iemand se selfbeeld/lewe drasties as gevolg van 'n spesifieke insident/insidente verander/verbeter het. In 'n **bespiegelende** opstel kan 'n kandidaat besin oor die redes waarom mense hulleself minderwaardig ag terwyl hulle eintlik oor genoeg potensiaal beskik om bo hulle omstandighede uit te styg/nie rede tot minderwaardigheid het nie. Hierdie prikkel kan hom ook tot 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel leen sou 'n kandidaat oor die belangrikheid van 'n gesonde selfbeeld wou argumenteer/redeneer. Enige ander soort opstel moet op meriete beoordeel word. **[50]**

1.6.3 **Tatoeëermerke**

In 'n **verhalende** opstel kan die kandidaat oor 'n spesifieke situasie skryf wat daartoe aanleiding gegee het dat hy/sy/iemand besluit het om 'n tatoeëermerk te laat aanbring. 'n **Beskrywende** interpretasie kan op die verskillende patrone/vorms konsentreer wat tatoeëermerke kan aanneem, terwyl 'n besinning oor die implisiete boodskappe wat soms aan tatoeëermerke geheg word as 'n **bespiegelende** opstel aanvaar kan word. In 'n **argumenterende/beredeneerde** opstel kan die kandidaat die waarde van tatoeëermerke as kuns beredeneer/argumenteer. **[50]**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

SOORTE OPSTELLE:

VERHALENDE OPSTEL

Dit is 'n interessante vertelling van 'n storie/gebeurtenis(-se) (gewoonlik uit die verlede). Dit kan vanuit enige perspektief geskryf word.

Hou die volgende in gedagte:

- Dit handel oor iets wat gebeur het en vertel word ('n storie of gebeurtenis).
- 'n Sterk oortuigende storielyn ontwikkel logies en die verhaal oortuig.
- Dit is opreg en met entoesiasme geskryf.
- Die inhoud is boeiend en interessant, dit oortuig en ontwikkel logies, daarom is die inhoud samehangend.
- Die verhaal word uit eie ervaring geskryf, maar kan fiktief wees.
- Karakterisering oortuig en die agtergrond/atmosfeer is geslaagd.
- 'n Treffende inleiding wat die leser boei, word aangebied.
- 'n Verrassende slot rond die inhoud af.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.
- Dit gebruik gewoonlik die verlede tyd.

BESKRYWENDE OPSTEL

Die skrywer beskryf iets/iemand soos hy/sy dit ervaar (dis moeilik om iets te beskryf wat nie eerstehands ervaar is nie) en stel die leser in staat om die onderwerp wat beskryf word, net so lewendig soos hy/sy te beleef.

Hou die volgende in gedagte:

- Waarnemings met al vyf sintuie en 'n goeie woordeskat word vereis.
- Insig, begrip, 'n eie belewing en sinvolheid geniet aandag (dit is meer as net die opnoem van waarnemings).
- Tekste kan varieer van meer realisties tot 'n verdieping in die aanbieding.
- Eie gevoelens oor dit wat beskryf word, kan gegee word.
- Plekke en gebeure word presies en akkuraat beskryf.
- Karakters moet lewensgetrou wees: innerlik en uiterlik.
- Beeldspraak, idiome en spreekwoorde word oorspronklik aangewend.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.
- Beskrywing het atmosfeer en stemming ten doel: dit word gedoen deur die konnotasie en nie die denotasie van woorde nie.
- Stylfigure kan gebruik word.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

BEREDENEERDE OPSTEL

Dis objektief en probeer om 'n gebalanseerde gesigspunt van beide kante van 'n argument te gee. Die skrywer oorweeg verskeie aspekte van die onderwerp onder bespreking en bied teenstellende menings onpartydig aan. Die skrywer mag tot 'n spesifieke gevolgtrekking aan die einde van die opstel kom, maar die argumente vir en teen die onderwerp moet goed gebalanseerd en duidelik ontleed wees in die ontwikkeling van die opstel.

Hou die volgende in gedagte:

- Die opstel handel oor 'n onderwerp waaroor standpunt, alreeds tydens die inleiding, ingeneem word.
- BEIDE kante van die argument moet beredeneer word.
- Die inhoud oortuig en ontwikkel logies en helder.
- Dit bevat goed gemotiveerde en ondersteunende stellings.
- 'n Gevolgtrekking word in die slotparagraaf, wat aansluit by die inleiding, gemaak. Die slot gee 'n sterk aanduiding van die skrywer se mening.
- Die leser word deur die skrywer se standpunt oortuig.
- Oorredende en emotiewe taalgebruik kom voor.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.
- Hoewel objektief, kan die skrywer ook persoonlik raak.

BESPIEGELENDE OPSTEL

Die skrywer oorweeg/deurdink 'n idee/lewenswaarheid en gee sy/haar emosionele reaksies en gevoelens weer. Dit bespiegel oor 'n droom of wense/moontlikhede.

Hou die volgende in gedagte:
- Die probleem, situasie, saak, onderwerp word omskryf.
- Die onderwerp word bepeins, oordink: verskillende opsies word teen mekaar opgeweeg.
- Dis persoonlik van aard.
- Daar is 'n definitiewe struktuur, maar 'n gevolgtrekking is nie nodig nie.
- Dit hoef nie 'n gebalanseerde bespreking te bied nie – dit kan humoristies of ernstig geskryf word.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.

ARGUMENTERENDE OPSTEL

Die skrywer het 'n spesifieke mening en argumenteer daaroor om sy/haar standpunt te motiveer.

Hou die volgende in gedagte:

- Dit is subjektief en definitiewe menings moet gestel word.
- 'n Eie mening word op 'n baie oorspronklike en treffende manier gegee.
- 'n Reeks argumente om perspektief te motiveer, word gegee.
- Verdediging of aanval van 'n saak word enduit volgehou.
- 'n Verskeidenheid stylfigure en oorredingstegnieke kan gebruik word.
- Sterk gevoelstaal wat emosioneel is, maar nie kru taal nie, kan gebruik word.
- Daar moet 'n duidelike en oortuigende slot wees.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik en paragrafering moet aandag geniet.

TOTAAL AFDELING A: 50

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

AFDELING B: TRANSAKSIONELE TEKSTE

AFDELING B word volgens die rubriek uit 25 geassesseer. Slegs TWEE tekste word nagesien. Indien dit onduidelik is wat die finale poging is, word die eerste teks nagesien.

NASIENRIGLYNE
Dui aan die einde van die skryfstuk die punte soos volg aan:
Voorbeeld:

Inhoud, beplanning en formaat:	**I = K =**	**10**
Taal, styl en redigering:	**T = G =**	**6**
Skryf dan die totaal van die skryfstuk aan die regterkant (onder die teks).		**16**

Dra die punt uit 25 oor na die BEGIN van die skryfstuk (behoort by die beplanningsgedeelte te wees).

VRAAG 2

Kies TWEE van die volgende opdragte en skryf skryfstukke van 180–200 woorde elk.

2.1 INFORMELE BRIEF: VRIENDSKAPLIKE BRIEF

Die kandidaat skryf 'n vriendskaplike brief aan 'n familielid om verskoning aan te bied waarom hy/sy nie 'n belangrike gebeurtenis kan bywoon nie.

Hou in gedagte:

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

- Gebruik informele taal, register en styl.
- Skryf in beskrywende, maar eenvoudige taal.
- Skryf logies en volgens 'n spesifieke doel.
- Daar moet 'n inleiding, liggaam en slot wees.
- Die adres en die datum moet boaan verskyn.
- Na die skrywer se adres volg 'n informele aanhef.
- Sluit die brief informeel/semiformeel af, gevolg deur die skrywer se naam. **[25]**

2.2 FORMELE BRIEF: DANKIESÊ-BRIEF

Die brief fokus op die waardering wat die matriekklas uitspreek teenoor die motiveringspreker asook die waarde wat sy/haar boodskap vir die groep ingehou het.

Hou in gedagte:

- Die formaat is formeel.
- Daar moet twee adresse, 'n aanhef, 'n inhoudsopskrif en 'n gepaste afsluiting wees.
- In die inhoud moet daar 'n duidelike aanduiding wees van die waardering wat die groep uitspreek asook 'n uiteensetting van die mate waartoe die boodskap die groep gemotiveer het.
- Die styl is saaklik, maar hoflik.
- Die struktuur moet goeie paragraafbou insluit.
- Eenvoudige, direkte taal is nodig, maar in 'n formele register.
- Die brief moet formeel afgesluit word en die skrywer se titel, voorletters en van moet gegee word.

[25]

2.3 HULDEBLYK

Die inhoud konsentreer op die prestasie van 'n oudleerder waarvoor hy/sy deur middel van 'n huldeblyk erkenning van sy/haar skool ontvang.

Hou in gedagte:

- By hierdie huldeblyk moet die korrekte teikengehoor formeel gegroet word: Geagte skoolhoof, personeel en ...
- Die styl moet by die geleentheid en die gehoor pas.
- Skryf weldeurdagte idees en vermy clichés.
- Gebruik kort sinne met eenvoudige idees en bekende voorbeelde.
- Die inleiding moet die gehoor se aandag prikkel.
- Die inhoud van die toespraak moet in paragrawe aangebied word.
- Die slot moet die gehoor tot nadenke stem. **[25]**

2.4 DEKBRIEF

Die dekbrief fokus op die kandidaat se aansoek om die geadverteerde pos as kultuurassistent by die laerskool.

Hou in gedagte:

- Die relevante inligting in die dekbrief/aansoekbrief behoort uit die advertensie afgelei te word, maar die kandidaat mag ook ander relevante inligting insluit.
- Die formaat van die dekbrief/aansoekbrief moet korrek wees: die adres van sender, aanhef, onderwerpsin, paragrawe en afsluiting.
- Die adres van die sender kom regs, boaan, in blokvorm.
- Die datum word vol uitgeskryf.
- Die vorm van die dekbrief moet aan al die vereistes van 'n formele brief voldoen.
- Die brief word deur die aansoeker onderteken; die aansoeker se voorletter en van kan onder die handtekening geskryf word. **[25]**

2.5 KOERANTBERIG

Die koerantberig fokus op die geleentheid én die matrikulant/persoon wat tydens die Matrikulant-van-die-jaar-kompetisie gelukgewens word.

Hou in gedagte:

- Dink na oor 'n titel, inleiding (agtergrond, doel en omvang), die inhoudsgedeelte (Wie? Hoekom? Waar? Wanneer? Wat? Hoe?), samevatting/slot.
- Beplan, versamel en organiseer inligting; skryf oor feite.
- Gebruik semiformele of formele taal, register en styl.
- Die kandidaat kan gebruik maak van: **[25]**
  - teenwoordige tyd;
  - selfstandige naamwoorde
  - die derde persoon;
  - feitelike beskrywing;
  - tegniese woorde en frases; en
  - formele, onpersoonlike taal

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

2.6 INFORMELE TOESPRAAK

Die toespraak handel oor die redes waarom voornemende graad 8-leerders 'n keuse ten opsigte van die spreker se skool moet maak.

Hou in gedagte:

- By hierdie toespraak moet die gehoor op 'n gepaste wyse gegroet word: Beste graad 7's ...
- Die styl moet by die geleentheid en die gehoor pas.
- Skryf weldeurdagte idees en vermy clichés.
- Gebruik kort sinne met eenvoudige idees en bekende voorbeelde.
- Die inleiding moet die gehoor se aandag prikkel.
- Die inhoud van die toespraak moet in paragrawe aangebied word.
- Die slot moet die gehoor tot nadenke stem. **[25]**

TOTAAL AFDELING B: 50
GROOTTOTAAL: 100

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

LET WEL:

- Gebruik altyd die rubriek by die nasien van die opstel (Vraestel 3, AFDELING A).
- Punte van 0–50 is in VYF hoofvlakomskrywings verdeel.
- Die kriteria vir Inhoud, Taal en Styl is verder in elk van die vyf vlakomskrywings in 'n hoë- en laevlaksubkategorie verdeel, met die toepaslike verspreiding van punte en die omskrywings.
- Struktuur word nie deur die verdeling in 'n hoë en lae vlak beïnvloed nie.

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR OPSTEL – HUISTAAL [50 PUNTE]

Kriteria		Uitsonderlik	Knap	Gemiddeld	Elementêr	Onvoldoende
INHOUD & BEPLANNING (Respons en idees) Organisering van idees vir beplanning; Bewustheid van doel, gehoor en konteks 30 PUNTE	Hoë vlak	28–30	22–24	16–18	10–12	4–6
		-Respons is uitsonderlik/treffend en bo verwagting -Idees is intelligent, volwasse en stem leser tot nadenke -Uitsonderlike organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons baie goed; getuig van vaardigheid -Idees heeltemal relevant, interessant en lewer bewys van volwassenheid -Organisasie baie goed en samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons bevredigend -Idees redelik samehangend en oortuigend -Redelike organisasie en redelik samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Wisselvallige samehang in respons -Idees onduidelik, nie oorspronklik nie -Min bewys van organisasie en samehang	-Respons heeltemal irrelevant -Idees deurmekaar en nie op onderwerp gefokus nie -Vaag en herhalend -Geen organisasie nie en is onsamehangend
	Lae vlak	25–27	19–21	13–15	7–9	0–3
		-Respons uitmuntend, maar uitsonderlik treffende eienskappe van 'n opstel ontbreek -Idees intelligent en volwasse -Knap organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons goed; getuig van vaardigheid -Idees relevant, interessant -Organisasie goed en samehangend, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons bevredigend, maar verval soms in onduidelikheid -Idees redelik samehangend en oortuigend -'n Mate van organisasie en samehang, insluitend inleiding, liggaam en samevatting/slot	-Respons is grootliks irrelevant. -Idees begin los staan en kan verwarrend wees -Skaars 'n bewys van organisasie en samehang	-Geen poging aangewend om in ooreenstemming met onderwerp te wees nie -Heeltemal irrelevant en ontoepaslik -Deurmekaar en geen fokus nie

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR OPSTEL – HUISTAAL [50 PUNTE] (vervolg)

Kriteria		Uitsonderlik	Knap	Gemiddeld	Elementêr	Onvoldoende
TAAL, STYL & REDIGERING Toon, register, styl en woordeskat is geskik vir doel/effek en konteks; Woordkeuse; Taalgebruik en konvensies, punktuasie, grammatika, spelling 15 PUNTE	Hoë vlak	14–15	11–12	8–9	5–6	0–3
		-Toon, register, styl en woordeskat hoogs gepas vir doel, gehoor en konteks -Taalgebruik getuig van vertroue, indrukwekkend -Toon retories treffend en effektief -Grammatika en spelling feitlik foutvry -Knap gedaan	-Toon, styl, register en woordeskat baie gepas vir doel, gehoor en konteks -Taalgebruik effektief en 'n deurlopende gepaste toon word gebruik -Grammatika en spelling grootliks foutvry -Baie goed gedoen	-Toon, register, styl en woordeskat gepas vir doel, gehoor en konteks -Gepaste taalgebruik om betekenis oor te dra -Toon is gepas -Retoriese middele gebruik om betekenis te versterk	- Toon, register, styl en woordeskat minder gepas vir doel, gehoor en konteks -Taalgebruik baie basies -Toon en woordkeuse skaars toepaslik -Baie beperkte woordeskat	-Taal onverstaanbaar --Toon, register, styl en woordeskat nie gepas vir doel, gehoor en konteks nie -Woordeskat so beperk dat dit onmoontlik is om sin te maak
	Lae vlak	13	10	7	4	
		-Taalgebruik uitstekend en toon is retories effektief -Grammatika en spelling feitlik foutvry -Baie goed tot knap gedaan	-Taalgebruik toepaslik en oor die algemeen effektief -Toon gepas en effektief -Enkele foute in grammatika en spelling -Goed gedoen	-Voldoende taalgebruik, maar teenstrydighede word opgemerk -Toon oor die algemeen gepas en beperkte gebruik van retoriese middele	-Taalgebruik onvoldoende -Weinig indien enige sinsverskeidenheid -Woordeskat baie beperk	
STRUKTUUR Kenmerke van teks; Paragraafontwikkeling en sinskonstruksie 5 PUNTE		5	4	3	2	0–1
		-Uitstekende ontwikkeling van onderwerp -Uitsonderlike detail -Sinne en paragrawe uitsonderlik gekonstrueer	-Logiese ontwikkeling van details -Samehangend -Sinne en paragrawe logies en toon variasie	-Relevante detail ontwikkel -Sinne en paragrawe goed gekonstrueer -Opstel maak nog sin	-Sommige punte geldig -Sinne en paragrawe foutief -Opstel maak nog effens sin	-Noodsaaklike punte ontbreek -Sinne en paragrawe foutief -Opstel maak nie sin nie

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

Kopiereg voorbehou

ASSESSERINGSRUBRIEK VIR TRANSAKSIONELE TEKSTE – HUISTAAL [25 PUNTE]

Kriteria	Uitsonderlik	Knap	Gemiddeld	Elementêr	Onvoldoende
INHOUD, BEPLANNING & FORMAAT Respons en idees; Organisering van idees vir beplanning; Doel, gehoor, kenmerke/konvensies en konteks 15 PUNTE	13–15	10–12	7–9	4–6	0–3
	-Respons uitsonderlik, bo verwagting -Idees intelligent en volwasse -Grondige kennis van kenmerke van die soort teks -Skryfwerk behou fokus -Samehang in inhoud en idees -Idees behoorlik uitgebrei met detail wat die onderwerp ondersteun -Gepaste en akkurate formaat	-Respons baie goed en demonstreer goeie kennis van kenmerke van die soort teks -Behou fokus – geen afwyking nie -Samehang in inhoud en idees; baie goed uitgebrei met detail wat die onderwerp ondersteun -Gepaste formaat met onbeduidende foute	-Respons voldoende en toon voldoende kennis van kenmerke van die soort teks -Nie heeltemal gefokus nie – enkele afwykings -Redelike samehang in inhoud en idees -Sommige detail ondersteun die onderwerp -Formaat oorwegend gepas, maar met enkele foute	-Basiese respons toon geringe kennis van kenmerke van die soort teks -Aanduiding van fokus, maar met afwykings -Inhoud en idees nie altyd samehangend nie -Min detail ondersteun die onderwerp -Nodige reëls van formaat vaagweg toegepas -Kritiese foute begaan	-Respons toon geen kennis van kenmerke van die soort teks nie -Betekenis onduidelik met groot afwyking -Geen samehang in idees en inhoud nie -Baie min detail ondersteun die onderwerp -Nodige reëls van formaat nie toegepas nie
TAAL, STYL & REDIGERING Toon, register, styl, doel/effek, gehoor en konteks; Taalgebruik en konvensies; Woordkeuse; Punktuasie en spelling 10 PUNTE	9–10	7–8	5–6	3–4	0–2
	-Toon, register, styl en woordeskat hoogs geskik vir doel, gehoor en konteks -Grammatika akkuraat en goed gekonstrueer -Feitlik foutloos	-Toon, register, styl en woordeskat baie geskik vir doel, gehoor en konteks -Grammatika oor die algemeen korrek en goed gekonstrueer -Baie goeie woordeskat -Oorwegend foutloos	-Toon, register, styl en woordeskat is geskik vir doel, gehoor en konteks -Enkele grammatikafoute -Voldoende woordeskat -Foute belemmer nie betekenis nie	-Toon, register, styl en woordeskat minder geskik vir doel, gehoor en konteks -Grammatika onakkuraat met etlike foute -Basiese woordeskat -Betekenis belemmer	-Toon, register, styl en woordeskat stem nie ooreen met doel, gehoor en konteks nie -Besaai met foute en verward -Woordeskat nie geskik vir doel nie -Betekenis ernstig belemmer

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

Kopiereg voorbehou

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2019 -11- 29
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

TOLERANCE RANGES 2019 NSC SUBJECTS

SUBJECT	**Afrikaans HL**				**PAPER**	**3**								
QUESTION NUMBER	**Q1.1**	**Q1.2**	**Q1.3**	**Q1.4**	**Q1.5**	**Q1.6.1**	**Q1.6.2**	**Q1.6.3**	**Q2.1**	**Q2.2**	**Q2.3**	**Q2.4**	**Q2.5**	**Q2.6**
QUESTION TOTAL	50	50	50	50	50	50	50	50	25	25	25	25	25	25
FINAL TOLERANCE RANGE PER QUESTION *Indicate the item at which the Tolerance Range will apply*	2 marks as the rubric shows a variance of 2 to 3 marks within one descriptor.								1 mark for each transactional text as the rubric shows a variance of 2 to 3 marks within one descriptor.					

Essays (choose 1)	2	**Transactional texts (choose 2)**	1 for each transactional text	The rubric has a variance of 2 to 3 marks within one descriptor, thus making a variance of 2 marks for the essay and one each for the transactional texts logical.

FINAL TOLERANCE RANGE FOR QUESTION PAPER	Essays Question 1: 2 Transactional texts Question 2: 2	**TOTAL MARKS**	4

NOTE:
APPROVED
DBE ....
DATE: 29 November 2019

UMALUSI ....